

Justitsministeriet
Formuerestkontoret
jm@jm.dk og jada@jm.dk.

Frederiksberg d. 1. oktober 2019

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om indsamling m.v.
(Styrket kontrol med indsamlinger som led i indsatsen mod terrorfinansiering og hvidvask)**
Sagsnr.: 2019-520-0014, dok.: 1197747

Vi takker for muligheden for at afgive hørings svar.

ISOBRO har modtaget høringskrivelse af 3. september 2019 vedrørende forslag om ændring af lov om indsamling m.v.

Ændringsforslaget giver ISOBRO anledning til følgende bemærkninger:

ISOBRO kan fuldt ud tilslutte sig bestræbelserne på at styrke kontrollen med indsamlinger som led i indsatsen mod terrorfinansiering og hvidvask. Ikke alene de samfundsmæssige hensyn taler herfor, men også hensynet til de indsamlingsorganisationer, der yder en engageret indsats for på behørig vis at rejse penge til almenyttige formål, og som følge heraf har behov for beskyttelse mod andre organisationers brud på reglerne, med heraf følgende konsekvenser for hele indsamlingsbranchen.

Det er i denne forbindelse væsentligt at pege på, at ingen tiltag vil have den ønskede effekt, hvis ikke der samtidig tilvejebringes de nødvendige ressourcer til at styrke indsatsen i alle de nødvendige led, jfr. nedenfor.

ISOBRO finder, det havde været ønskeligt, om der var tilvejebragt en undersøgelse eller afdækning af, hvor i indsamlingsbranchen det er, udfordringerne i forhold til terrorfinansiering og hvidvask gør sig gældende, således at de lovgivningsmæssige tiltag kunne blive mere præcise.

Det er ISOBROs opfattelse, at der ikke kan peges på problemer eller udfordringer blandt hovedparten af de § 8A godkendte organisationer, og at det således, generelt set, kan være uheldigt, at ændringerne i vidt omfang fokuserer på disse organisationer, fremfor i højere grad at fokusere på, hvad det er, der adskiller de problematiske organisationer fra de uproblematiske, således at ressourcerne kan koncentreres om at få identificeret de problematiske organisationer, og de problematiske forhold på et så tidligt tidspunkt som muligt.

Som forholdene er nu, er en § 8A godkendelse ikke nødvendigvis ensbetydende med, at der er tale om en uproblematiske organisation, og ISOBRO opfordrer derfor til, at det også tages under overvejelse at lade Skattestyrelsen få adgang til relevante informationer og videndeling som led i godkendelsesproceduren, således at der så tidligt som muligt sættes ind med et forsøg på at identificere mulige problematiske forhold.

Det er ISOBROs opfattelse, at der bør lægges vægt på at sikre tryghed i donationsøjeblikket, og at der ved en indsats for større tryghed i donationsøjeblikket, vil være bedre muligheder for at styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.

I Sverige har man i en årrække opereret med særlige konti (90-konti) som godkendte indsamlingsorganisationer kan anvende i deres indsamlingsvirksomhed. Med inspiration herfra kunne det

eksempelvis tages under overvejelse at indføre en ordning med tildeling af QR-koder til de § 8A godkendte organisationer, således at der for donorerne er en nem adgang til at kontrollere, om en organisation er godkendt til at foretage indsamlinger. Hvis QR-koden blev tildelt efter en 3-årig periode, jfr. nedenfor, ville der hermed være skabt et grundlag, der ville gøre det muligt at informere offentligheden om, at der var en nem adgang for potentielle donorer til at sikre sig, at en given organisation var pålidelig i indsamlingsmæssig sammenhæng. QR-koden kunne tillige indeholde oplysning om organisationens eventuelle medlemskab af ISOBRO og status som eventuelle modtagere af udlodningsmidler m.v.

Til de enkelte bestemmelser i ændringsforslaget har ISOBRO følgende bemærkninger:

Ændringerne i Indsamlingslovens §§ 3 og 4

Ændringerne i Indsamlingslovens §§ 3 og 4 afspejler, at der fremover skal søges tilladelse til indsamlinger. Selvom det i et vist omfang medfører øgede udgifter til administration blandt indsamlingsorganisationerne, har ISOBRO ikke nogle bemærkninger hertil, hvis det kan være med til at styrke den kontrol, der, jfr. ovenfor, må anses som nødvendig.

I forbindelse med ansøgningen om tilladelse til at foretage indsamlinger skal der foretages en kontrol af det oplyste formål med indsamlingen. En sådan kontrol vil efter ISOBROs opfattelse næppe have nogen større praktisk betydning med hensyn til at forebygge hvidvask og terrorfinansiering. ISOBRO foreslår, det tages under overvejelse om ikke kontrollen kan styrkes på anden vis, herunder ved at udstyre Indsamlingsnævnets sekretariat med andre og bedre arbejdsredskaber, der kan være med til at gøre en reel forskel for sekretariatets arbejde, og sætte sekretariatets medarbejdere i stand til at opnå en reel indsigt i eventuelle problematiske forhold i indsamlingsorganisationerne, herunder eksempelvis ved en adgang til udveksling af oplysninger med andre relevante myndigheder. ISOBRO deltager gerne i et møde med Justitsministeriet med henblik på en nærmere drøftelse af relevante muligheder i denne relation.

Det bør endvidere tages under overvejelse at indføre mulighed for at fratage en organisation en indsamlingstilladelse, hvis organisationen ikke lever op til de krav, organisationens pengeinstitut stiller med henblik på at forebygge terrorfinansiering og hvidvask. Hvis en sådan fratagelse skal være effektiv, kræver det imidlertid, at offentligheden har en nem adgang til at følge med i eventuelle ændringer, hvilket f.eks. kunne være gennem de ovenfor omtalte QR-koder.

Ifølge forslaget til ændring af § 4, stk. 1, skal der fremover søges tilladelse til at foretage indsamlinger, også for de § 8A godkendte organisationers vedkommende. Dette har ISOBRO som anført ovenfor, ingen bemærkninger til.

Når der efter forslaget til ændring af § 4, stk. 1, indføres en skelnen mellem de § 8A godkendte organisationer, der har eksisteret i mindst 10 år, og de organisationer der ikke har, finder ISOBRO, at dette vil gøre det unødigt besværligt for en række organisationer, uden at dette er sagligt begrundet, og uden at den foreslåede grænse på 10 år tjener noget praktisk formål i relation til at forebygge terrorfinansiering og hvidvask.

For de organisationer, der ikke opfylder kravet om at have eksisteret i mindst 10 år, vil organisationernes arbejde blive væsentligt mere byrdefuldt og omkostningskrævende, idet der fremover skal søges og modtages tilladelse til hver enkelt indsamling, som der herefter skal aflægges regnskab for.

Det er efter ISO BROs opfattelse usagligt at opretholde denne procedure i så lang en periode som 10 år, idet der ikke er nogen begrundet formodning om, at dette vil have nogen som helst form for positiv effekt i relation til det udtrykte ønske bag lovændringen om at styrke kontrollen med indsamlinger som led i indsatsen mod terrorfinansiering og hvidvask.

Trods de øgede administrative byrder er der ikke nogen bemærkninger til det forhold, at der, efter ansøgning, gives tilladelse til at foretage indsamlinger for 3 år ad gangen.

Der er imidlertid, som nævnt, intet sagligt belæg for at antage, at der skulle være større risiko for, at organisationer, der har eksisteret mellem 0 og 10 år, er involveret i aktiviteter med hvidvask og/eller terrorfinansiering.

Såfremt en organisation har opnået godkendelse efter bestemmelsen i ligningslovens § 8A, vil det allerede indenfor de allerførste år stå klart, om organisationen er pålidelig.

Når der meddeles tilladelser for 3-årige perioder, foreslår ISO BRO derfor, at den 10-årige periode begrænses til en 3-årig periode, således at der i de første 3 år en organisation søger om adgang til indsamlingsmarkedet skal søges og modtages tilladelse til hver enkelt indsamling, som der herefter skal aflægges regnskab for.

I forbindelse med ansøgningerne skal der, jfr. forslaget til ændring af § 4, stk. 2, gives flere oplysninger, end der hidtil har skullet gives, i forbindelse med de meddelelser organisationerne giver, om de indsamlinger de foretager.

Fremover skal der bl.a. gives oplysning om, hvem der kan tegne organisationen, og der skal indsendes vedtægter samt seneste årsregnskab. Der skal endvidere, som nævnt, foretages en kontrol af det oplyste formål.

ISO BRO har, som sådan, ikke nogen bemærkninger til, at der nu skal fremsendes flere oplysninger end tidligere. Det fremstår imidlertid noget uklart, hvordan en kontrol af formålet, jfr. den foreslåede ændring af § 3, stk. 1, i sig selv skulle kunne være med til at forebygge hvidvask og terrorfinansiering. De vedtægtsmæssige angivelser af en organisations formål vil næppe være egnet til at give nogen indikation af, hvorvidt der måtte kunne opstå problemer med hvidvask og/eller terrorfinansiering.

ISO BRO foreslår derfor, som angivet ovenfor, at der tillige iværksættes andre tiltag, for derved at sætte Indsamlingsnævnets sekretariat i stand til at foretage en langt bedre vurdering af, hvilke organisationer der i relation til hvidvask og terrorfinansiering kan være problematiske, og hvilke der må anses som problemløse.

Organisationernes årsregnskaber skal, i henhold til den foreslåede ændring i § 4, stk. 3, der bliver stk. 5, fremover indeholde oplysninger om, hvilke indsamlinger organisationen har foretaget, herunder indsamlingsresultatet for de enkelte indsamlinger.

For hovedparten af de § 8A godkendte organisationer vil et sådant krav være kompliceret og byrdefuldt at håndtere. Et sådant væsentligt større krav til detaljeringsgraden

i årsregnskaberne, kan ikke forventes at have nogen positiv effekt i forhold til afdækningen af forhold relateret til hvidvask og terrorfinansiering, men vil alene medføre yderligere omkostninger for organisationerne, og dermed også føre til, at nogle af de midler der i dag går til opfyldelse af organisationernes formål, fremover kommer til at gå til administration.

Da bestemmelsen ikke kan forventes at fremme det ønskede formål med lovændringen, foreslår ISO BRO, at bestemmelsen, hvis den ikke udelades helt, præciseres, således at der i beretningen til årsregnskabet alene skal gives en overordnet oplysning om hvilke indsamlinger, der er foretaget, og hvad der er samlet ind ved hver enkelt af indsamlingerne, og uden at der således skal tages hensyn til omkostningerne m.v. ved de enkelte indsamlinger.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 5

I forhold til husindsamlinger vil de organisationer der ikke har eksisteret i mindst 10 år skulle have tilladelse til indsamlingen for at kunne foretage indsamling ved telefonisk henvendelse blandt juridiske personer. ISO BRO foreslår, at denne periode ændres til 3 år, jfr. det ovenfor anførte.

Ansøgning om tilladelse til en årlig landsdækkende eller geografisk afgrænset husindsamling m.v. kan, efter forslaget til ændring af § 5, stk. 3, fremover kun indgives af og meddeles til de organisationer, der har eksisteret i mindst 10 år. Tilladelse kan meddeles for op til 3 år, hvilket indebærer, at der således kan gives tilladelse for en kortere periode. Dette forudsættes at blive anvendt, hvor en organisation ikke søger tilladelse samtidig med ansøgningen om tilladelse til at foretage indsamlinger, idet tilladelsen så gives for den periode der er tilbage af den 3-årige tilladelse til at foretage indsamlinger. ISO BRO har ikke nogen bemærkninger hertil, men foreslår, som nævnt, at grænsen på 10 år ændres til 3 år.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 9

Sammensætningen af Indsamlingsnævnet foreslås ændret i henhold til den foreslåede ændring af § 9, stk. 1, 3. pkt., således at der fremover sker udpegning af Nævnets yderligere medlemmer efter indstilling fra ISO BRO, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk samt efter indstilling fra Rigspolitiet. Det medlem, der udpeges efter indstilling fra Rigspolitiet, skal have særlig indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Derudover skal Nævnets medlemmer, i henhold til den foreslåede ændring af § 9, stk. 3, kunne sikkerhedsgodkendes og sikkerhedsgodkendelsen opretholdes i hele embedsperioden. ISO BRO har ikke bemærkninger til forslaget om sikkerhedsgodkendelse.

ISO BRO er, som sådan, enig i, at der kan være behov for at styrke kompetencerne i Indsamlingsnævnet. Dette kan imidlertid ske på flere måder, og behøver ikke nødvendigvis være ved udpegning af et permanent medlem med den ønskede faglige indsigt i forhold vedrørende hvidvask og terrorfinansiering.

ISO BRO er af den opfattelse, at en styrkelse af den faglige indsigt, alene ved udpegning af et permanent medlem med den nødvendige faglige indsigt, ikke nødvendigvis fører til det ønskede resultat.

Som permanent medlem vil det være begrænset, hvilke muligheder det pågældende medlem har for at reagere. Det vil være langt mere påkrævet, at den faglige indsigt

tilføres på sekretariatsniveau, idet det er på sekretariatsniveau, den faglige indsigt i første omgang er nødvendig. Hvis den faglige indsigt ikke er til stede på sekretariatsniveau, vil der være en alvorlig risiko for, at de relevante forhold ikke afdækkes i rette tid, og ikke bliver forelagt for Indsamlingsnævnet.

Den foreslåede ændring sker endvidere på bekostning af ISOBRO, der ikke længere kan indstille 2 medlemmer, men kun 1 medlem.

Det er ISOBROs opfattelse, at ISOBRO, som repræsentant for indsamlingsorganisationerne, og dermed det civilsamfund, der står for indsamlingen af midler til almenvelgørende forhold, har kunnet og fortsat vil kunne tilføre Indsamlingsnævnet en væsentlig viden og indsigt, som er af stor betydning for Nævnet, også i relation til de spørgsmål der knytter sig til arbejdet med forebyggelse af terrorfinansiering og hvidvask.

Det er i denne forbindelse væsentligt, at ISOBRO fortsat har mulighed for at indstille 2 medlemmer af Indsamlingsnævnet, idet der herved kan udpeges 1 medlem med en generel viden og et generelt overblik over indsamlingsmarkedet og de aktuelle udviklingsstrømme herpå og 1 medlem med en særlig dybtgående indsigt i de konkrete forhold og problemstillinger der knytter sig til en indsamlingsorganisation og dens arbejde på indsamlingsmarkedet.

ISOBRO foreslår derfor, at der findes en måde, hvorpå der kan tilføres Indsamlingsnævnet større faglige ressourcer, uden at det sker på bekostning af den faglige indsigt og viden som medlemmerne udpeget af ISOBRO besidder, og at ISOBRO således beholder sin adgang til at udpege 2 medlemmer af Indsamlingsnævnet.

I det aktuelle forslag til lov om ændring af hvidvaskloven m.v. udmønter det af Erhvervsministeriet udtrykte behov for at styrke Finanstilsynets bestyrelses indsigt i forebyggelse og bekæmpelse af finansiel kriminalitet m.v. sig ved, at Finanstilsynets bestyrelse forøges med op til 2 yderligere medlemmer med den nødvendige særlige indsigt.

Der er efter ISOBROs opfattelse ingen grund til, at en styrkelse af Indsamlingsnævnets faglige viden og indsigt sker på bekostning af anden lige så relevant viden og indsigt.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 10

Det bliver nu, i henhold til ændringen af § 10, stk. 2, foreslået, at der skal ske anmeldelse til politiet, hvis Indsamlingsnævnet får mistanke om et strafbart forhold. Der skal endvidere ske underretning til Hvidvasksekretariatet, hvis Nævnet er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at midler fra en indsamling har eller har haft tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering. ISOBRO har ingen bemærkninger hertil.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 11

Der foreslås, med ændringen af § 11, stk. 4, indført en adgang til at tilbagekalde en tilladelse til at foretage indsamling, hvis der foreligger gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik. Dette kan der efter ISOBROs opfattelse næppe være nogen, der har indvendinger mod. Der indbygges samtidig en automatik, idet det med ændringen af

§ 11, stk. 3, foreslås, at udtalelser fra Indsamlingsnævnet af kritik offentliggøres på Nævnets hjemmeside. Samtidig pålægges indsamleren at offentliggøre udtalelsen.

ISOBRO er af den opfattelse, at hverken en offentliggørelse på organisationens eller Indsamlingsnævnets hjemmeside, har nogen større præventiv effekt. ISOBRO opfordrer derfor til, at det tages under overvejelse, om ikke sanktionspolitikken helt generelt kan ændres, således at der herigennem skabes en reel præventiv effekt.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 14

Med forslaget til ændring af § 14, stk. 1, vil betalingsbestemmelserne blive ændret, idet der nu skal betales samlet for de 3-årige perioder. Uanset dette er en likviditetsmæssig belastning, er den af så beskeden art, at der ikke er bemærkninger hertil.

Ændringerne i Indsamlingslovens § 16

Med ændringen af § 16, stk. 2, foreslås der indført en adgang til at give bødestraf, hvis et pålæg om offentliggørelse undlades. ISOBRO opfordrer, jfr. ovenfor, til en gennemgang af sanktionspolitikken med henblik på herigennem at skabe grundlag for en reel præventiv effekt.

Med venlig hilsen
ISOBRO

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mette Grovermann".

Mette Grovermann
Generalsekretær